

Ligurian vaellus - viikko Italiassa syyskuussa 2015

RS

Matkakertomus on kooste blogiteksteistä. Osa kuvista puuttuu, eikä näiden tässä olevien tulostusjälki ole kovin kummoista. Tekstit ja kuvat löytyvät blogista.

MATKAKUVASIVU on osoitteessa

<http://satokangas.fi/Matka>

Liguria 2015

© Reija Satokangas

[reija at satokangas.fi](mailto:reija@satokangas.fi)

LA 19 09 2015

Saluti da Milano

Myrskyisän, levottomasti nukutun yön jälkeen lähdimme Porvoonkadulta kuudelta. Tihkusateisen, syksyisen lauantaiaamun taksimatka lentokentälle sujui nopeasti. Nopeasti myös laukut dropboxiin ja turvatarkastuksesta läpi. Croissant ja kahvi edesauttoivat todellisuuteen heräämistä: hei, me ollaan jo matkalla!

Lentokentällä(kin) näki, että emme olekaan – kuten yleensä – koululaisten loma-aikaan reissaamassa: lapsiperheitä, cros-tepastelijoita, satikkarattaita, kuulokkeet päässä laahustavia uupuneita teinejä ei näy kuin satunnaisesti. Lauantaista huolimatta liituraitaa, korkokenkiä, läppäreitä ja huoliteluja aamukasvoja.

Milanon kone lähti ajallaan, eikä myrsky riepottanut. Alppien yli ”mentiin heittämällä...”

Vastatuulen vuoksi lento oli muutamia minuutteja myöhässä, laskeuduimme Malpensas kentälle kymmenen yli 11 (paikallista aikaa vasta kymmenen).

Tema-matkojen opas ja bussi olivat odottamassa ja viemässä meidät hotellille. Hotelli Hermitage on kolmisen kilometriä Duomolta, mutta oikein kelpo asumus.

Missä muualla kuin Italiassa, Milanossa, on kylppärissä pili-pali-saippuoiden ohessa laatu-parfyymi- ja partavesikoepakkaukset?

Lauantai Milanossa oli vapaata, ei siis järjestettyä ohjelmaa. Hotelli on kolmen kilometrin päässä

keskustasta, jonne ratikalla pääsi kätevästi, ihan Duomon juurelle. Siellä on käyty ennenkin; ja kuulumme niiden harvojen joukkoon, jotka ovat nauttineet proseccot Duomon katolla. Nyt ei siis tarvinnut sitä tehdä. Pysyimme maanpinnalla.

Tänään oli sitten jo oikea kamera mukana. Olen vähän suunnitellut, että yrittäisin tällä reissulla kuvata – en ainoastaan maisemia ja rakennuksia, ruokia ja kukkia, kuten tavallisesti tahtoo patikkareissuilla tulla tehdyksi, vaan että kuvaisin (myös) teemoja (jo edellä yksi esimerkki ;)). Toki noita kaikkia edellä mainittuja, mutta että olisi kaksi teemaa, joiden alle kuvat sopisivat. Toinen teema on Italia. Ja toinen teema on ”yksityiskohtia” tai ehkä ”tuokio”.

Katsotaan nyt, mitä tästä tulee. Tässä kuitenkin valikoituja otoksia tämän päivän 180 kuvan joukosta. Onhan jo aiemmin tullut mainituksi, tiettäväksi, että Italia on se minun maani. Kuvissa näkynee (mm.) niitä syitä, miksi...

Borsalino. Ei tarvinne selitystä. Pane e coperto. Maan tapa. Nämä caffeteriat, pastisseceriat, barit, espressopaikat! Autot! Ja kaikki, mikä niihin liittyy! En tiedä onko missään muualla Maserati- tai muiden automerkkien boutiqueita ja loungeja! Historialla on arvonsa. Ristorantessakin. ©

Katolinen kirkko tuo oman viehätöksensä kulttuuriin ja matkailuun, näin ulkopuoliselle ainakin. Ja pidän siitä kun kirkonkellot lauantai-illassa soivat. Syyskuisessa lämpimässä Italian illassa. Tai sunnuntaiaamussa Umbriassa tai pääsiäispäivänä Roomassa.

Käsilaukut! Vielä!!! en ole ostanut yhtään. Siis en tällä reissulla. Minulla ei olekaan monta muualta kuin Italiasta ostettua laukkuja. Onko yhtään? Kirkot. Museot. Tapahtumat. Aperol ja shoppailu. Molempia yksi iltapäivän lämmössä (+24 C varjossa). Sanoinhan jo autoista... Tyylistä, lämmöstä... Jatkuu huomenna, yksityiskohtia, Italiaa... Buona notte, amici!

SU 20 09 2015

Portofino – vaellusverryttelyä

Aamukahdeksalta meidän 24-hengen vaellusporukkamme (tosi iso, aiemmilla reissuilla ollut 12 – 18 hengen [tai kahden!!] ryhmiä) oli valmiina jättämään Milanon, ja lähdettiin bussilla autostradaa länteen. Reilun parituntisen bussikyödin puolivälissä Autogrillissä vessa- ja kahvitauko.

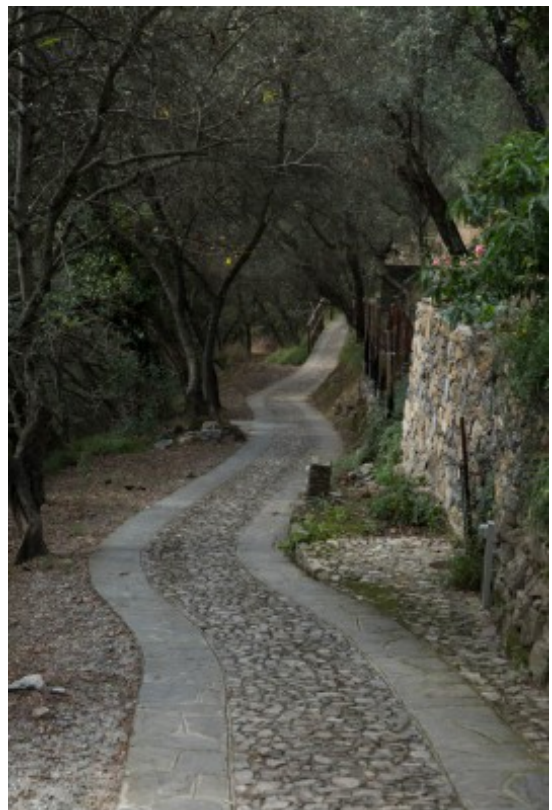
Eilen asettamani teeman mukaisesti kuvasin Italiaa ja yksityiskohtia. Mutta siis oikeasti: vain Italiassa voi pienellä huoltsikalla (ei mikään ABC-kolossi) olla niin paljon (ruoka) ”kulttuuria”. Kymmenen eri mallista pastaa ja pastalahjapaketteja; Suomessa on Myllyn paras sarvimakaroni ja Barillan Spaghetti – jos hyvin käy. Liguriassa ei ole sisilialaista limoncelloa, vaan Portofinon Limoncinoa. Oman Limoncello di Casani ohje on [täällä](#). Huoltoasemalla myydään öljyä. Oliiviöljyä!

Päivän ensimmäinen päämäärä oli Santa Margherita Ligurian rannikolla. Sieltä lähdimme tepastelemaan; patikointi alkoi. Käveltiin Monte di Portofinon luonnonpuistossa Tigulliolahden yläpuolella. Reitti kivetty, helpohkoa oli.

Ihan erilainen aloitus kuin [Bad Gasteinissa reilu vuosi sitten](#). Tämä minulle parempi. Toki välillä oli kunnon nousuakin. Ja yhden nousun jälkeen levähdyspaikalla tällainen – aurinkokellohan se. Mihin sain varmistuksen suoraan Oulusta, grazie Timoteus.

Portofinon (~kaunis, hyvä satama) yläpuolelta oli kaunis näköala alas hienoon huvipursisatamaan. Portofinon okranvärisiä taloja vihreine ovineen oli ilo Aperolin ääreltä katsella. Kortit Naantaliin ja Posiolle vihdoinkin saatiin aikaiseksi. Pikkukatujen varsilla oli paljon putiikkeja ja piazzalla miellyttävä tunnelma. Tunnelma oli ihan selvästi ”dolce far niente”. Turistinen, mutta so what.

Portofinosta pääsimme kuin pääsimmekin viiden kieppeillä laivan kyytiin ja matkasimme puolisen tuntia Rapalloon.

Rapallossa Edo (bussikuskimme) jo odottikin, ja hän kyyditsi meidät La Speziaan. Täällä rantabulevardin takana olevassa hotellissa vietämme seuraavat neljä yötä.

Kuuden jälkeen oltiin NH La Spezia-hotellilla, turha yritys kauppaan, ja sitten yhteissapuska hotellilla. Viikko on hyvällä alulla.

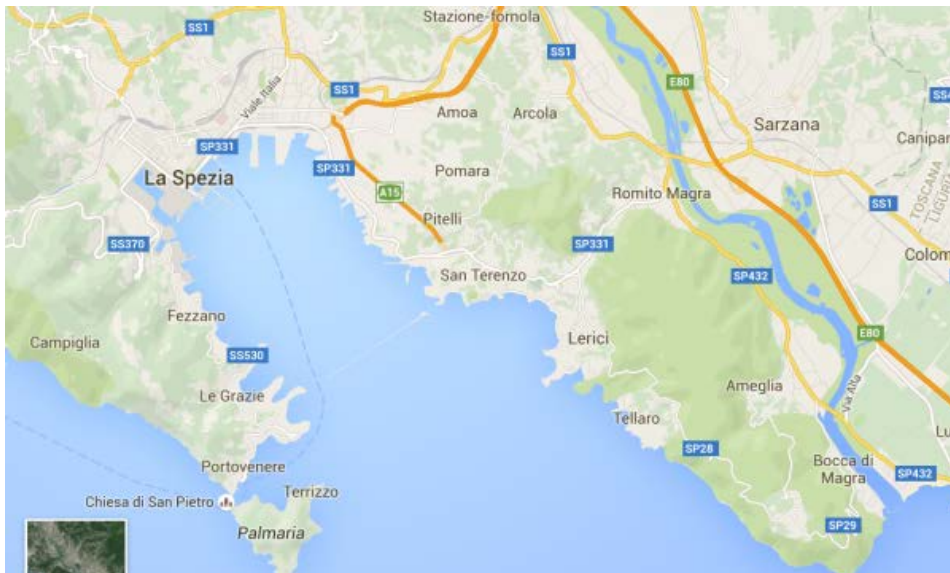
MA 2109₂₀₁₅

Montemarcello – Tellaro – Lerici – tepastelua auringossa

Maanantaiaamu aukeni aurinkoisena. Juhlaa sekín.

Hieman merkillisen aamiaisen ja pikaisen supermercado-piipahduksen jälkeen olimme aamuyhdeksältä koko Gruppo Finlandese hotellin edessä valmiina lähtemään bussilla kohti Montemarcelloa. Ainoa vaan, että bussikuski ei ollut valmiina: ei ollut paikalla. Toki hän tuli, – puolisen tuntia myöhässä. Un momento, per favor! Mutta mihinkäs meillä kiire.

Lorezzinin dösällä pääsimme La Speziasta Liguria di Levanteen, eli itään. Kartassa oikealla näkyvän nimen kärkeen ajeltiin bussilla, ja sieltä lähdimme kävellen laskeutumaan kohti Tellaron kylää. Ja iltakuuden kieppeillä päivän vaellus päättyi Lericin rantakylään, noin kymmenen kilometrin jälkeen.

Oikein kelpo päivä; korkeuseroja noin 300 metriä. Vain. Tosin lämpö (aika ajoin lähemmäs +30 C -, mutta huom. minä en valita, päinvastoin) ja alastulot lisäsivät vaikeusastetta.

Lounas koottiin taas yhdessä kannetuista eväistä, ja tänään evästaun jälkeen pidimme esittelykierroksen: onhan meitä oululaisia, onhan porukkaa ympäri Suomea. Ja sellainen riemullinen juttu, että tässä porukassa on yksi, jonka kanssa olen ollut Brightonissa kielikursilla 1974 ja me asuimme silloin kimpassa!! Jokunen vuosi on kulunut, ja nyt tapaamme täällä!

Päivään kuului leppoisia tuokioita pikku kylissä, Tellerosta ja sen mustekala-legengasta voisi kertoa enemmänkin, mutta menköön sekín nyt vain kuvilla...Kuuden jälkeen olimme hotellilla, hikisinä, pohkeet pinkeinä, hienon päivän kokeneina, – ja sitten oli reilu tunti aikaa kunnes lähdimme mitä mainioimmalle illalliselle.

Koko poppoo kävelimme (mukava vähän liikkua välillä!!) läpi La Spezian keskustan ja pääsimme meren eläviin erikoistuneeseen trattoriaan syömään. Paikan isäntä osasi ottaa yleisönsä, ja hänen keittiössään osattiin simpukat. Ui-jui, johan minulle ja monelle muulle maistui.

Pranzo! Lounas tekeillä. Johan kelpasi.

Päivä on siis ollut hyvin täynnä tepastelua, ohjelmaa ja olemista meren rannoilla ja kukkuloilla, joten nyt ei jaksaa/ehdi kuin liitellä kuvia. Huomenna on ehkä reissun kohokohta: Le Cinqua Terre, ja niitä kohti lähdemme ennen kahdeksaa, joten kirjeenvaihtajanne kuittaa ja käy unille.

TI 2209₂₀₁₅

Le Cinque Terre – viiden kylän vaellus

Patikointi Le Cinque Terre (Unescon maailmanperintökohde Ligurian rannikolla) oli tämän päivän ohjelmassa, ja siltä minä (ja ymmärtääkseni moni muukin gruppomme jäsenistä) odotin eniten tältä reissulta. Enkä pettynyt!

Patikka alkoi jo hotellin ovelta: hanhenmarssia varten topakasti menimme La Spezian kaupungin keskustan läpi rautatieasemalle. Matkalla huomiota herättävään reippaat, iloiset, juttelevat, meitäkin kouluun kutsuvat yläastelaiset italialaiset lapset olivat ilo. Ehdimme kuin ehdimmekin vartin yli kahdeksan lähtevään junaan.

Ensimmäinen viiden kylän ketjusta (Riomaggiore) jätettiin väliin ja jäimme junasta Manarolan asemalla.

Oli aamu, eivätkä saksalaiset, amerikkalaiset eivätkä japanilaiset turistit vielä olleet liikkeellä, joten saimme tutustua pieneen kalastajakylään (joka nykyisin varmasti elää ensisijaisesti, ainoastaan? turismista) ihan rauhassa. Leppoisa, puolipilvinen aamu ja kiertelimme kallioisilla rannoilla, kävimme cappucinolla/espressolla. Ainakin minun ilokseni löytyi myös hautausmaa! Tiedättehän, niitä minä koluan kaikkialla, missä mahdollista, eikä näin räjäistä vielä ennen ole eteen tullut.

Manarolen rannalla ihailtiin meren aaltoja, niiden ääntä ja rannan kallioiden marmoriraidoitusta.

Le Cinqua Terren kylien välillä kulkee rautatie ja patikkapolkuja. Käytimme molempia. Lippua tarvittiin siis molempiin: sekä juniin että poluille. Raggiomaressa emme käyneet, vain mereltä paluumatkalla sen näimme, mutta muut neljä kylää kolumme – muiden turistien tavoin.

Ja kameran muistikortti tuli täyteen: vajaassa viikossa olen ottanut tuhat kuvaa! Jälki ei kovin raposta, mutta aina jotain. Matkasivu tulee sitten jossain välissä reissun jälkeen....

Manarolan leppoisan aamutuokion jälkeen jatkoimme junalla Cornigliaan, joka oli se kylä, josta pidin ehkä sittenkin eniten. Sinne pääsemiseksi oli asemalta kivuttava 377 porrasta (noinkohan se oli?). Ei kuitenkaan paha. Ja ylhäällä nähtiin tällainen. Välittömästi lähetin nuorelle parille kuvan, että voisihan se Tahvokin patikoida.

Kylään tutustumisen ohessa nautimme lounaaksi tomaattibruschettat ja paljon naurua.

Ja sitten patikkapolulle. Luonto viehätti, meri kimmelsi, aurinko paistoi, patikoimisen ilo tuntui taas, ja sitten ... osansa hämmästyksestä (ja myös muistikortin tilasta) saivat patikkapolulla kulkevat japanilaiset ja amerikkalaiset.

Suomalaiset kengittävät itsensä poluille näin...

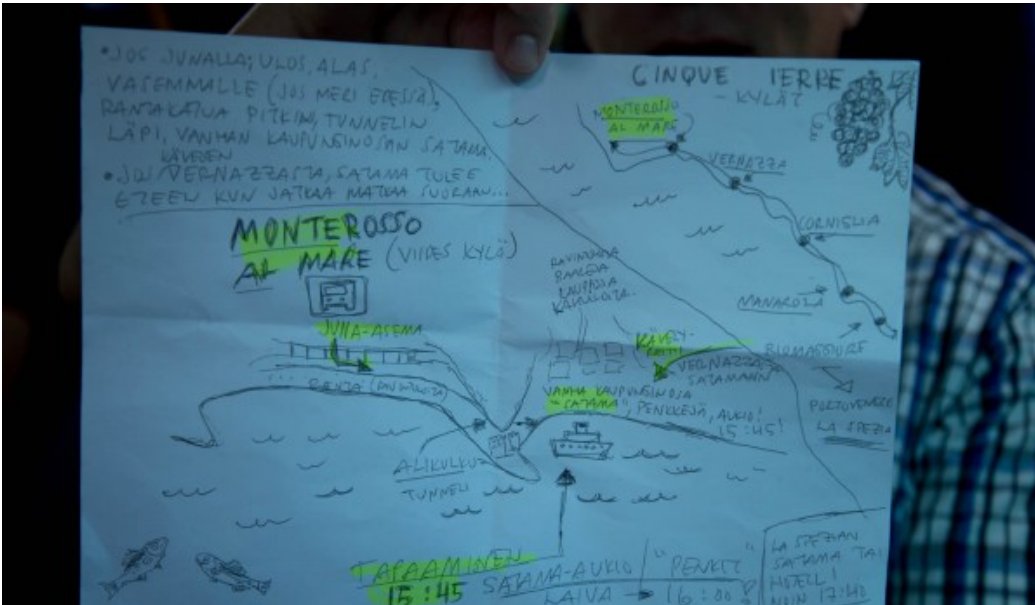

Ja japanilaiset näin.

Amerikkalaisista en saanut kuvaa mutta kyllä me oikeasti porukalla ihmettelimme aika vaikeakulkuisille poluille tulleita (ei-niin-hyväkuntoisia), joilla oli remmisandaalit, ballerinat, converset tai nyörikengät. Ei ole terveellistä eikä järkevää sellainen.

Mutta me nautimme, kävelimme auringossa, emmekä olleet pahoillamme, vaikka aurinko aina välillä toviksi vetäytyi pilveen. Lämmintä kuitenkin oli, ihan hellerajoilla koko päivän.

Vernazzassa oli aikaa käydä kirkossa, tomaattisalaatilla (teen kotosalla erikseen koostetun ruokapostauksen), miettiä, ostaisiko mukavan näköisen paidan ja kuljeksia korkealla rannalla.

E-opas oli tehnyt meille ihan lähtemättömän hienon kartan, jotta ymmärtäisimme ajoissa ja oikeaan paikkaan viimeisessä kylässä kokoontua. Monterosso oli viimeinen viidestä kylästä ja sieltä palasimme illansuussa La Speziaan laivalla. Reilun tunnin kyyti oli piste iin päälle.

Botskin lähtiessä Monterossosta näkyi hyvin kylän katolla oleva fransiskaani luostari. Tuon luostarin pihalla en ajellut (autolla!!) Giro Italiaa kuten tein Fransiscus Assisilaisen luostarin pihalla Umbriassa keuhkokuumeella vuonna 2012.

Takaisin La Speziassa olimme jo viiden jälkeen, eikä tänään yhteisillallista. Löysimme Pehtoorin kanssa rotissööri-ravintolan: mereneläviä paremmasta päästä. Mutta kuten sanottu, teen ruokapostauksen erikseen reissun jälkeen.

[Kommentit \(2\)](#)

Kirjoitettu kello 23:09

Aihe: [Italia](#), [Liikkuminen](#), [Niitä näitä](#)

KE 2309 2015

Sadetta ja muuta Alta Vian varrella

Tälle päivälle oli luvannut sadetta, ja lupaus piti. Jo yöllä oli satanut, ja aamulla satoi. Se ei estänyt meitä lähtemästä puoliyhdeksältä bussilla sisämaahan Bolanoon. Tänään muonavahvuus oli vain 14, josta sitten vielä päivän mittaan tippui osa pois, mutta palataanpa siihen myöhemmin. Tunnin bussimatkan jälkeen noin puolen kilometrin korkeudessa olimme aloituspisteessä, ja patikka alkoi. Sateessa. Ensimmäinen tunti meni sadekampeita riisussa ja pukiessa. Lätäköidä kiertäessä ja rautatammia, kastanjoita, etanoita, karhunvatukoita, ”metsässä juokselleiden partisaanien” hautakiviä katsellessa – paljon en kuvaillut.

Reitti kulki Alta Vian vaellusreittiä ligurialaisilla vuorilla. Reitin varrelta näkymiä Varalaaksoon, Apenniineille ja Toscanaankin, mutta lopultakin kymmenen kilometrin reitti oli kohtuullisen tylsä, mikä oli kyllä tiedossa etukäteen.

Mutta ei se haitannut; juttuseuraa oli ja hiljalleen kapusimme yli 700 metriin, ja takaisin alas.

Kuten näillä Tema-matkoilla tapana on, meillä on lounastauko niistä eväistä, joita porukalla kannamme ylös. Yleensä syömme ulkona, mutta tänään yllätykseksemme pääsimme ”hüttelle”, jossa oli tehty meille villisikaa, lasagnea, fritti salviaa, kotiviiniä, ja kaikenmoista. Kuvasin tietysti koko kauttauksen ...

Ja näiden kuvien ottamisen jälkeen liityin minäkin sitten niiden joukkoon, jotka oksentelivat. ”Gruppo finlandesestamme” oli tullut ”Rutto Gruppo” ;). Yhdellä jos toisella tauti oli alkanut jo aamuyöstä, minkä vuoksi aamulla vuorille lähti vajaa joukko. Ja sitten patikalla ennen lounasta yhdellä jos toisella alkoi olla huono olo. Lopultakin taisivat vain kuusi + opas olla ainoat ilman pahoinvointia.

Lounaspaikan herkut jäivät monella maistamatta. ... Tauti kaatoi suomalaisia, reippaita vaellusnaisia.

Menehän se lounastauko näinkin. Mutta niin sitä tästä taas noustiin, ja oli käveltävä alas kylään (noin 3 – 4 kilometriä).

Kovasti matkalla pohdimme, mistä tauti johtui: eilen meillä ei ollut muuta yhteistä ruokaa kuin aamiainen, tosin moni muukin oli minun lisäksi syönyt Ligurian muscaleita (~sinisimpukoita). Joku heitti ajatuksen, että simpukat vain yrittävät takaisin Välimeren. Mutta tämä teoria ei oikein ole pätevä, sillä moni koskaan simpukoita syömätön oli kipeänä.

Minä koetin vähän itsekseni tupista ”ne maitohapot, ne maitohapot!!” Tälle reissulle lähdimme niiden osalta hyvin huolimattomasti varautuen, ja muistattehan tässä taannoin täällä Temmatussa käydyn [keskustelun maitohappobakteereista](#) sekä minun vankkumattoman mielipiteeni, joka perustuu empiiriseen kokemukseen, asiasta. Ja tämä nyt mielestäni hyvin vankasti tukee aiemmin julkistamaani tulosta.

Hyvin jaksettiin kävellä koko lenkki; välillä metsän siimeksessä keventäen. Bussin lähtemistä odoteltiin hyvinkin aurinkoisissa tunnelmissa.

Eikä siinä vielä kaikki. Eihän me vielä hotellille palattu, vaan ohjelman mukaisesti ajelimme Bosoniin, jossa on Cantine Lvnæe. Hieno viinitilan museo, maistelutila ja enoteca.

Saimme lyhyen, mutta perusteellisen selvityksen Ligurian tai ainakin tämän tilan viintuotannosta ja sen historiasta. Saimme maisteltavaksi kolme viiniä, juustoja, hilloja, prosciuttoja etc.

Enpä maistanut, tai noh, viinillä kostutin huulet, sen verran, että saatoin todeta, että kelpo viinejä nämä olivat: vermentino ja albarola ovat paikallisia valkoviiniryppäleitä, joista viinit tehdään. Myös kattava liköörivalikoima oli talossa. Ostimmepa sitten 43 prosentista Pruni-likööriä (villiluumuista), koskapa sen kerrottiin auttavan vatsavaivoihin. Myös viinikerholle ja Viininystävien matkapulloiltaan ostin tuliaisia. Mutta kyllä kovasti suretti kun ei voinut syödä, eikä maistella mitään.

Kuuden jälkeen olimme takaisin La Speziassa, ja koskapa ohjelmassa luki, että ”Ilta La Speziassa on omaa aikaa” olimme Pehtoorin kanssa ajatelleet lähtevämme kaupungille shoppaamaan (mm. Tahvolle tuliaisia) ja syömään jonnekin. Emmepä menneet. Raahauduimme lähikauppaan: banaania, vettä, jääteetä, Actimeliä. Siinä kaikki. Pyjamabileet hotellihuoneessa; ilta huilittu, surffailtu, nuorten kanssa chattailtu. Ei jaksettu edes tuohon La Spezian rantabulevardille lähteä, vaikka aikeena oli ollut...

Toipilaita jo ollaan. Hope so. Ja toivottavasti kaikki muutkin jo voivat paremmin.

[Kommentit \(4\)](#)

Kirjoitettu kello 21:22

Aihe: [Italia](#), [Liikkuminen](#), [Niitä näitä](#), [Ruoka ja viini](#)

TO 2409₂₀₁₅

Uuteen nousuun – Palmaria huiputettu

Aamulla suurin osa ”Gruppo finlandesesta” jo toipuneena, vain vähän voipuneena, valmiina uusiin huiputuksiin.

Matkatautimme oli koetellut noin neljä viidesosaa ryhmästä, mutta tauti todettiin nopeaksi, sekä tulemaan että menemään. Taisimme joka tapauksessa Pehtoorin kanssa päästä suhteellisen helpolla.

Matkaohjelman mukaisesti tänään maiseman vaihto: oli aika jättää La Spezian satamakaupunki. Siihen ei paljon tullut tutustuttua, sen verran kiireistä on viikko ollut, – ja eilinen ei sitten mennyt ihan odotusten mukaisesti.

La Spezia on edelleen laivastotukikohta, mikä näkyi (ja kuului: tykinlaukauksia!!! – tiedä häntä miksi...) Joka tapauksessa Mussolinilla oli tärkeä osansa kaupungin kehittämisessä ja hän olisi halunnut nimensäkin kaupungin nimeen... ei ehtinyt. Moisesta en ole pahoillani.

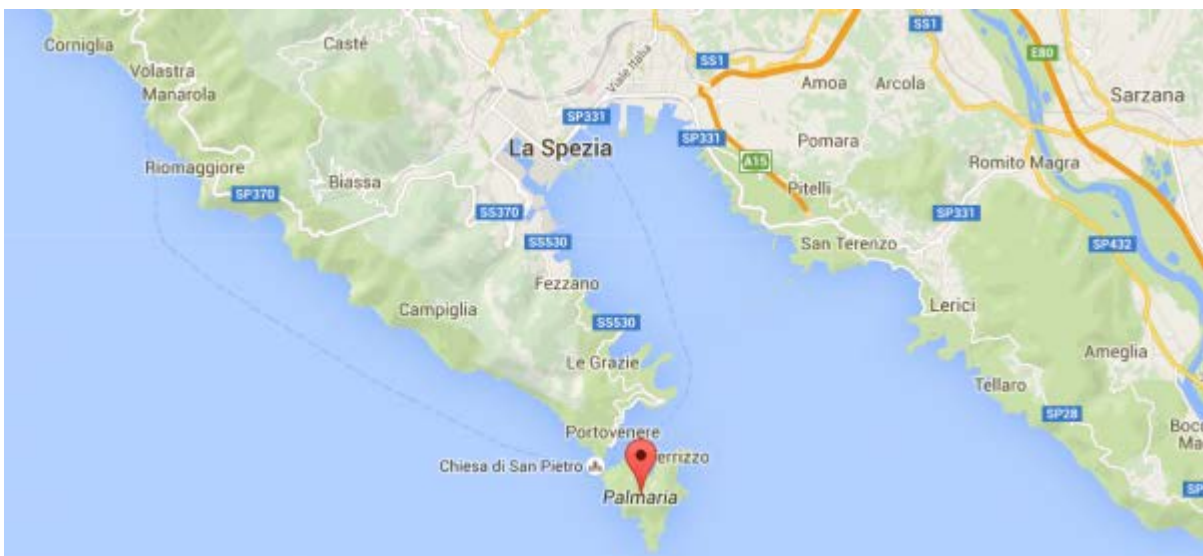
La Spezian hotelli ei ehkä jää muistoihimme ykkösmajapaikkana; sellainen ”yleisliittolainen” arkkitehtuuri ja satunnainen toiminnallisuus vähän häiritsivät, ja aamiaishuoneen kahvi/teeautomaateista varmasti jokaisella matkalaisella olisi sanansa sanottavana. Mutta toisaalta: eipä siellä paljon ehditty ollakaan. Aika vilkas alkuviiikko on ollut.

Kävelimme satamaan, odottelimme laivaa, nautimme auringosta, odottelimme laivaa, juttelimme, odottelimme laivaa... Näinhän se Italiassa menee, mutta ei se haitannut: elämä ja matkanteko eilisen sateen ja taudin jälkeen tuntui hyvälle. Ihan erityisen hyvälle.

Pääsimme veneen kyytiin, ja sillä ensin kiersimme Palmarian saaren, jossa oli ollut luostarikin 1600-luvulla, ja nyt rannassa, Terrazzossa, jossa ei oikeastaan meidän lisäksi ollut kuin saksalaisryhmä ja svenssoneita, oli hillitön musiikki, mistä lie kuului.

Saarella rantoja kiersivät mukavat patikkareitit, nousuakin toki oli. Meidän mielestämme tuntui kuin mökkihuiputuksissa olisi lisäkipäälle kiivetty ~ 150 m korkeuseroa... Tänään viehättäviä polkuja, hienoja näkymiä merelle ja lahden toiselle puolelle, sinne, jossa toissapäivänä patikoimme.

Tänään jo lounasevääit maistuivat.

Tässä ne minun ja Pehtoorin retkimukit, jotka Milanosta lauantaina ostettiin. Yllätys, yllätys, minulla 24 – 105 mm Canon-objektiivi, – muovia tosin. Huikeat 12 euroa maksoi.

Paluureitti alaspäin. Tepastelu tuntui mukavalle, oli lämmin ja hyvä olo.

Saarelta ajelimme veneellä Portovenereen sivukylään La Grazieen.

Täällä meillä on vallon viehättävä pikku hotelli (kuvassa alla). Kylä on kohtuullisen unessa, mutta so what. Altaallakin kävin. Eka uinti tälle reissulle.

Illansuussa ei ohjelmaa, lussakkaa leppoilua. Unosetkin.

Portovenere mereltä päin.

Merellinen päivä. Nyt nauttimaan mereneläviä. On illallisen aika.
Huomenna viimeinen patikkapäivä.

[Kommentit \(0\)](#)

Kirjoitettu kello 19:37

Aihe: [Italia,Niitä näitä](#)

PE 2509₂₀₁₅

Huipulle – ei hullumpaa

Päivän ohjelmassa luki näin:

Nousemme bussilla Colle del Telegrafoon, josta aloitamme noin 8 kilometrin pituisen vaelluksen Parco Regionale di Portoveneressä.

Tämän päivän mäkiseltä vaellusreitiltä avautuvat viikon vaikuttavimmat maisemat rannikolle ja merelle. Reitti on myös eräänlainen yhteenveto koko viikosta, sillä näemme alueet, joissa viikon aikana olemme patikoineet: Montemarcellon, Cinque Terren, Palmarian saaren ja Golfo dei Poetin lahden. Monet, erityisesti 1800-luvun englantilaiset runoilijat löysivät täältä inspiraationsa ja Lord Byronin väitetään uineen seudulla aataminasussa yleisön huvittaneisuuden sekaiseksi kauhuksi.

Vaelluksen loppuosuutta voidaan pitää vaativana, sillä polut ovat kapeita ja maasto kivistä ja korkeuseroa (alamäkeen) on noin 500 m. Sen päätteeksi saavumme takaisin kauniiseen kylään.

Noinhan se on päivä kulunut. Näimme kahdet häät...

Näissä illalla nähdyissä häissä komeita pukuja...

Ja lämmintä oli.

Noissa vesissä 1800-luvun alussa ilkosillaan uiskennellut runoilija, lordi Byron oli herättänyt tavattomasti mielihäpä ja pahennusta, mutta tänä päivänä hänen nimensä oli yhden sun toisen kadun, hotellin, pasticcerian nimessä ja koko lahti on ”Runoilijoiden lahti” Byronin ja muiden alueella asustelleiden taiteilijoiden mukaan. Me kyllä todettiin, että taisi olla aikansa ”tyrkky” koko lordi; julkisuushakuinen, joka sai kuuluisuutta pulahteluillaan.

Askelmittarin mukaan päivän kokonaissaldo ei ollut kuin sen kymmenen kilometriä, eikä tänään(kään) voimat loppuneet, ei lähellekään, mutta kapea polku ja irtokivet, lopussa aika jyrkkä laskeutumiskulma, vaativat huolellista askeltamista.

Patikka päättyi Porto Veneren kauniiseen kylään ja siellähän on kirkko, – kaksikin. Toinen niistä on tämä: San Lorenzon kirkko! Kuinka ollakkaan tässäkin päivässä taas San Lorenzo on läsnä.

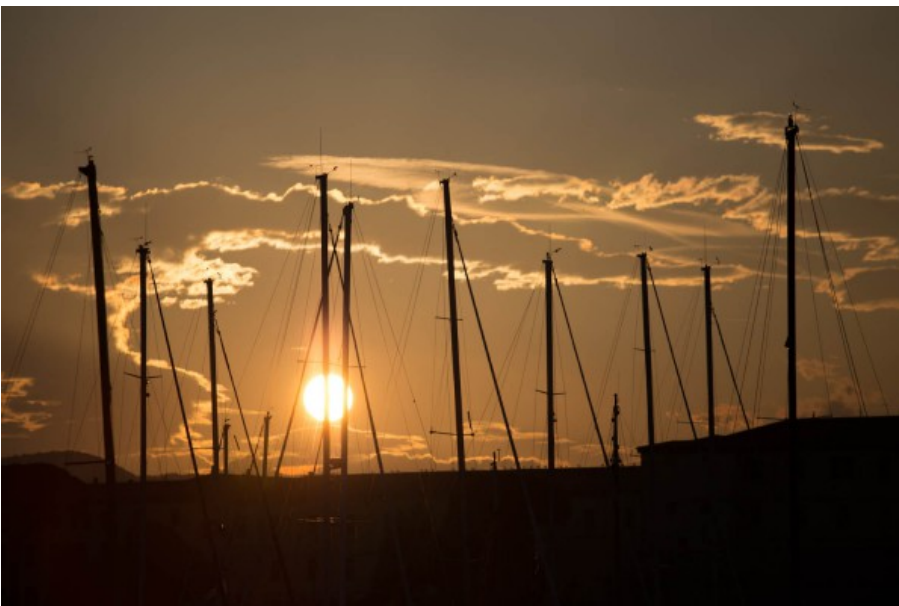

San Lorenzo on liittynyt niin monta kertaa ennenkin elämäni/elämäämme, erityisesti sen käännekohtiin, että alan jo uskoa kohtaloon. Tai pyhimykseen. Tai johdatukseen, tai siihen, että minä aina vain löydän Pyhän Laurin/Saint Laurentin/San Lorenzon juuri silloin kun jotain käänteentekevää tapahtuu.

Illalla nautimme vielä yhdessä jäähyväispäivällisen.

Oli ihan huippupäivä!!! Monestakin syystä. Niinpä LVNAEn enotecasta tuliaiseksi ostettu prosecco tulikin päivän vaelluksen jälkeen avatuksi! Eikä päivän paistanut, aamulla kauniisti noussut aurinko, ollut vähäisin syy hienoon päivään.

[Kommentit \(0\)](#)

Kirjoitettu kello 23:45

Aihe: [Italia,Niitä näitä](#)

SU 2709₂₀₁₅

Välimereltä Perämerelle

Liki puolentoista viikon reissu ohi. Takana pitkä päivä, jonka teemana matkalla olo.

Levollisen lauantaiamun tunnelmaan jätimme pienen Le Grazien kylän, josta Bruno tuli meitä kyyditsemään kohti Milanon Malpensas lentokenttää. Autostradalla ei juuri ruuhkaa, pääsimme hyvissä ajoin Parmaan.

Miten viehättävä, pöyhkeilemätön keskiaikainen kaupunki se olikaan. Siellä katusoittajia, italialaisia perheitä ostoksilla, olemattoman vähän turisteja, mukavasti vähän yli 20 astetta lämmintä, – tuntuiko jo syksy tuulessa?

Duomo oli iso, paljon sivukappeleita, barokkia maalauksissa, sienalaista vaiko genovalaista tyyliä seinissä, ja viereinen kastekappeli todella vaikuttava.

Sen portailla otettiin ”luokkakuva mukavasta gruppostamme.

Meillä Pehtoorin kanssa ykköstehtävänä löytää vihdoin Tahvolle jotain ihanaa vaatetta. Ja löysimmehän me. Lähti vähän lapasesta; kolme asukokonaisuutta; saatiin näet halvalla (60 €koko kassillinen).

Toiseksi ostamaan muutamia parmalaisia herkkuja. Parman salaattiin kenties? Laatuokittelulle kinkulle ja juustolle nimensä antaneesta kaupungista oli noita herkkuja etsittävä. Ja ostinpa myös palasen Culatelloa, joka on vielä hienostuneempi versio tavallisesta parman kinkusta. Ja sitten Milanon kentältä vielä Bresaolaa ja iso pala juustoa.

Puolet Parmaan annetuista kolmesta tunnista käytimme ristoranteissa; reissun ensimmäiset ja ainoat pizzat nautimme. Ja ehkei nyt ihan ”paras ikinä” muttei kaukanakaan. Satuimme La Duchessa -ristoranteen, jonka menun olisi mieluusti kokeillut joskus kokonaan.

Puoli kolmelta hyppäsimme Brunon dösän kyytiin, ja jatkoimme kohti Milanoa. Lauantaina liikennettä vähän ja matka sujui. Kunnes: joku happening. Pronto! Liikenne pysähtyi hetkeksi kokonaan, ja kymmenen minsan jälkeen alkoi kovin hidas eteneminen.

Yli tunnin ajan matelimme, – vähitellen alkoi hiipiä pieni huoli, ei missään vaiheessa paniikki, mutta lennolta myöhästyminen saattoi olla jo realistinen vaihtoehto lauantai-illan ”ohjelmanumerona”. Kun Autostradan suma (Cyproc-rekka kaatunut) selvisi, Bruno ajoi minkä Mersustaan irti sai. Ja sanoi, että ehditään.

Bravo, Bruno! Ehdittiin. Ja sitten kun vielä Check-In -tiskin virkailija löysi Oulun maailmankartalta, jotta saimme buukattua laukut suoraan jatkolennoille, oli kaikki hyvin. Tutto e posto!

Hoppu merkitsi takuuvarmasti rahansäästöä: sen verran monta käsilaukku- ja huiviliikettä ehdin kentällä nähdä, että Visa olisi voinut vingahtaa, jos olisi ollut aikaa putiikkeihin pysähtyä. Yhden Amaronen (Masi Nectar 2007) sentään ehdin ostaa: se nautitaan – jos kaikki menee hyvin – toukokuussa 2017. Silloin pitäisi olla yksi projekti päätöksessään.

Kone lähti ajallaan ja myötätuuessa Alpit ylitettiin ilman melko tavanomaisia höykytyksiä. Nyt olemme tehneet matkaa jo kellon ympäri, ja enemmänkin.

Kuten E-opas viime metreillä tavalleen ominaisella tyylillä totesi: ”Ei ollut mikään, tylsä, tavallinen ryhmämatka”. Ei ollut, ei.

[Kommentit \(4\)](#)

Kirjoitettu kello 02:10

Aihe: [Italia,Ruoka ja viini](#)

HAJAMIETTEITÄ MATKAN JÄLKEEN ...

Vielä Liguriassa... sielu (tai oliskohan vaan mieli) tulee vähän hitaampaa perässä. Päivän pyykkien, pankkiasioiden, postien, Tahvon piipahduksen, äidin luona käynnin, jääkaapin normalisoinnin, hanskojen ja lämpimän takin käyttöönoton, pyörälenkin, kaikenmoisen matkaltapaluun sälän jälkeen nyt alkaa palikat olla paikallaan. Pehtoori on – luonnollisesti – hoidellut puutarhaa, jonne minä en vielä ehtinyt. ... Hiljaa mielessäni olen hyrissyt sitäkin, jotta ei tänään ollut duunia. Tänäankään. Kandiseminaariton maanantai matkan jälkeen tuntuu etuoikeutetulta.

Matkakuvasivustoa kuten esim. [La Gomera-Teneriffa](#) ja [Kitzbüchel](#)-patikkareissulta on jo olemassa, olen jo vähän aloitellut, mutta menee varmasti pitkälle ensi viikkoon ennen kuin saan valmiiksi.

Mutta tähän jotain anekdootteja, summaamista, kokemuksia, huomioita Ligurian reissusta... Tässä on vähän sitä kuvasatoa, jota yritin ottaa tavanomaisen reissukuvaamisen lisäksi. Siis teemoina olivat Italia ja ”hetket/tuokiot/yksityiskohdat”. Yhteensä kuvia on 1620, joten seulomiseen menee tovi.

Ihan ensimmäiseksi on tunnustettava moka, joka Milanossa tapahtui. Minähän odotin kovasti pääseväni sen ainutlaatuiselle hautausmaalle, cimiterioon, jossa on satoja hautapatsaita, ja muistomerkkejä. Se oli ihan hotellimme vieressä ja meillä oli KOKO sunnuntai vapaata.

Ja mitä teimme? Minä (ihan itse, en voi pistää edes Pehtoorin syyksi) ehdotin, että lähdetään päiväksi kävelemään keskustaan, ehkä jotain shoppaamaan, syömään vähän, katsomaan Duomo etc. ja että palataan sitten takaisin hotellille, ja mennään tuntia ennen auringonlaskua (= klo 18) hautausmaalle: silloin olisi hieno valo kuvata, voisimme käveleskellä ja mennä sitten kahdeksan tietämällä taas syömään jotain.

Näin päätettiin tehdä. MUTTA: kun sitten kuudelta, kirkonkellojen soittaessa iltamessuun, olimme portilla, se oli kiinni!! Hautuumaalle ei enää päässyt! Oi-joi, kuinka olinkaan pahoillani. Itselleni vihainen. Vain aitojen raoista saatoin nähdä, että menetimme paljon.

Italian Riviera on edellisen käynnin (1978 ajettiin läpi) jälkeen muuttunut. Mutta niinhän mekin.

Le Cinque Terre ~ viisi kylää olivat ainutlaatuisia. Ainakaan sinne ei kannata elokuussa mennä: syyskuussakin oli yllin kyllin väkeä. Kannattaa mennä aamulla.

Syyskuu on mitä mainiointa aikaa lomailla Italiassa. Pohjois-Italiassakin on vielä rantakausi, mutta ei ole liikaa turisteja, eikä vaeltamista vaikeaksi tekeviä helteitä.

Tyyli säilyy.

Italialaiset naiset osaavat kävellä korkkareilla keskiaikaisen linnan kiveyksilläkin.

Italiassa on edelleen moniportainen poliisijärjestelmä. Carabineereja näkyy eniten katukuvassa.

Pakolaistulva ei esimerkiksi merenrantakaupunki La Speziassa, jossa asuimme neljä yötä, näkynyt muuten kun merellä ollessa; rannikovartioston laiva kävi tsekkaamassa läheltä suunnilleen kaikki veneet ja pienet laivat jotka rannikon tuntumassa ajelivat.

Maahanmuutto näkyy kyllä keittiöissä, siivouspuuhissa, julkisissa kulkuneuvoissa. Italialaisten ravintoloiden keittiöissä ruokaa eivät tee nonnat, vaan aasialaiset nuoret naiset.

Tämä Tema-matkojen vaelluspatikka oli niistä neljästä järjestetystä vaellusmatkareissusta joilla olemme olleet, kaikkein kevyin. Päiväpatikat/kävelyt vaihtelivat 6 – 14 kilometriin, eikä yhtenäksään päivänä ollut pahoja. pitkiä nousuja. Silti päivät olivat pitkiä (klo 8 – 10 aamulla lähtö ja paluu hotellille klo 16 – 18.30, ja sitten vielä yhteiselle sapuskalle monena iltana, joten kiirettä piti.

Paljon muuta ei ehditty kuin kulkea poluilla, istua bussissa tai laivalla. Mutta mitäpä se haittasi. Sitä vartenhan tuonne mentiin. Tämä oli hyvin merellinen vaellusmatka, mikä ei todellakaan haitannut.

[Kommentit \(2\)](#)

Kirjoitettu kello 21:24

Aihe: [Italia](#), [Liikkuminen](#), [Niitä näitä](#), [Valokuvaus](#)

TO 0810₂₀₁₅

Cucina Italiana – Ligurian reissun ruokamuistoja

Tällä Italian matkalla (19. – 26.9.2015), joka oli kai viidestoista reissu, joka kokonaan tai osittain suuntautui saapasmaahan, ei enää tullut koettua mitään erityisiä uusia tuttavuuksia, eikä ligurialaiseen keittiöön tullut erityisesti perehdyttyä. Päivät oltiin vuorilla, metsissä, rannikon patikkapoluilla ja iltaisin menimme syömään sinne, minne meidät vietiin.

Mutta tässä tuokiokuvia, satunnaisia havaintoja viikon varrelta.

Milanossa, joka ei edes ole merenrantakaupunki, söin ehkä elämäni parhaan äyriäispastan.

TEMA-matkojen vaellusmatkoihin kuuluu, että opas ostaa aamulla monta kassillista hedelmiä, vihanneksia, leikkeleitä, paikallisia juustoja ja tahnoja, säilykkeitä, vähän viiniä, leipää ja/tai focacciaa ja sitten eväät jaetaan kaikkien reppuihin ennenkuin poluille lähdetään. Kun on lounaan aika, tehdään yhdessä lounasbuffet. Piknik on hyvä systeemi. Erinomaisen hyvä.

Ei ihan joka ilta syödä yhdessä, mutta patikkaviikon maanantaina La Speziassa kävelimme koko porukka pieneen trattoriaan, jossa oli kiitettävän paljon paikallisia, ...

ja antipastoksiksi bruchetta, joka oli erinomaisen mehevää, maukasta.

Me kaikki söimme primoksi simpukka-pastaa. Hyvään sekin oli, mutta syyttävä sormi juuri sen suuntaan osoitti keskiviikkona – jolloin neljä viidesosaa ”gruppo finlandesesta” oli vatsataudin kourissa.

Trattorian isäntä osasi ottaa yleisönsä (taustalla taulu Manarolosta, jonne menimme seuraavana aamuna).

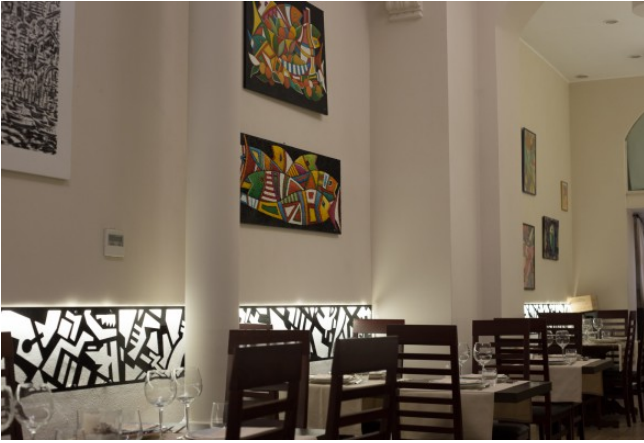
Täytetyt muscalit olivat to-del-la hyviä. Simpukoista pitämättömätkin kehuivat.

Le Cinqua Terressä lounaan nautimme kaksistaan Cornigliassa. Siinä melkein meren aalloissa Insalata Caprece. Eikä noita tomaatteja parempia ole!!

Tiistai-iltana ei ollut järjestettyä illallista, ja me löysimme puolivahingossa tämän:7

Fine-dining kalaravintola, jossa edelleen simpukat ja merenelävät maistuivat, ja varsin edulliseen hintaan.

Ja kuinkas ollakkaan: yhtäkkiä hoksaamme seinällä käädyt! Tämä on rotissööriravintola (pikkuisen tupisen, että minun jäsenkorttini on hotellissa!!).

Joka tapauksessa tämänkin kokemuksen jälkeen olen entistä vakuuttuneempi, että Liguria on merenrannalla ja että merenelävät on se ”juttu”.

Tämä kattaus on patikkaviikon keskiviikolta! Meille oli järjestetty yllätys: vuorilla oli valmiina lasagnea, villisikaa (jonka moni maistanut mainitsi mauttomaksi, sitkeäksi), fritti-salvian lehtiä...

Pystyin kuvaamaan, mutta sen jälkeen minäkin olin osa tätä porukkaa...

Niin siinä vain kävi, että Italiassa iski mahatauti: melkein koko ryhmämme poti tautia koko keskiviikon. Mekin.

Ja mikä surullisinta: juuri tuolle päivälle oli ehdolla hienot viinin ja makupalojen maistiaiset LVNAEn enotecassa.

Yläkuvassa terveiden pöytä.

Torstaina me kaikki olimme taas valmiita pranzolle ~lounas korkealla, aamupäivän patikan jälkeen maistui. Paikallista, rustiikkia ruokaa yhdessä kannettuna, katettuna ja nautittuna oli hyvä yhdistelmä.

Ma

”La Ultima Cena” ~ viimeinen illallinen. Tällä(kin) lomalla ruoan nauttimisessa yhteisöllisyys oli enemmän kuin yksikään annos, jonka nautimme. Mikä lienee italialaisen keittiön peruspilareista....

[Kommentit \(2\)](#)

Kirjoitettu kello 22:02

Aihe: [Italia,Ruoka ja viini](#)